

**Матеріали ІХ міжнародної
медико-фармацевтичної конференції
студентів і молодих вчених
(86-й щорічний науковий форум)**

**Материалы IX международной
медико-фармацевтической
конференции
студентов и молодых учёных
(86-й ежегодный научный форум)**

**Abstract Book of 9th International
Medico-Pharmaceutical Conference of
Students and Young Scientists
(86th annual scientific forum)**

М.Ю. Фочук, Н.Ю. Фочук

**ВПЛИВ СТРЕС-ФАКТОРІВ НА ЦИРКАДІАННІ ЗМІНИ
АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ У ХВОРИХ НА
АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ**

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб
(науковий керівник – проф. Т.О.Глащук)

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

З кінця 70-х років ХХ сторіччя предметом дебатів є гіпотеза, яка полягає в тому, що особи з підвищеною

реакцією на стрес у вигляді значного підвищення артеріального тиску (АТ), збільшення ЧСС та

інших серцево-судинних реакцій мають підвищений ризик розвитку хронічної артеріальної гіпертензії (АГ). Саме тому, цікавим було дослідити вплив стрес-факторів на зміни добової ритміки АТ за даними добового моніторування АТ (ДМАТ).

З метою вивчення впливу фізичного та психоемоційного навантаження на зміни циркадної ритміки АТ 87 обстежених пацієнтів з артеріальною гіпертензією (АГ), що перебігала без та з ішемічною хворобою серця (ІХС) розділили на три групи з урахуванням результатів добового моніторування АТ (ДМАТ) та щоденників, які хворі вели впродовж моніторування. Найбільш чисельною (41,4% пацієнтів) виявилася I група (хворі, у яких відбувалось значне зростання АТ під впливом фізичного навантаження), порівняно з II групою (пацієнти зі значним підвищенням АТ під впливом психоемоційного навантаження) - 35,2% хворих та III групою (пацієнти у яких АТ суттєво не змінювався під впливом фізичного та психоемоційного навантаження) – 23,4% обстежених осіб. ІХС з максимальною частотою ($73,15 \pm 4,9\%$ хворих) зустрічалася серед пацієнтів II групи та достовірно рідше виявлялась в I ($44,88 \pm 6,59\%$, $p<0,01$) та III ($34,72 \pm 9,52\%$, $p<0,001$) групах. Кількість пацієнтів з ІХС в III групі мала тенденцію до зменшення ($p>0,2$) у порівнянні з I групою. Аналіз середньодобових, се-

редньоденних та середньонічних значень АТ показав, що найвищі цифри АТ були притаманні пацієнтам II групи, а найнижчі – хворим III групи. Аналіз величин стандартного відхилення (СВ) АТ, індексу часу (ІЧ) та індексу площини (ІП) показав, що у пацієнтів II групи ці показники були найбільшими. Серед пацієнтів II групи значно зменшувалась частота реєстрації добового профілю “dipper” та майже вдвічі зростала частота реєстрації добової кривої типу “non-dipper”, у порівнянні з пацієнтами I та III груп, що свідчить про більш істотне ураження органів-мішеней у хворих II групи та є предиктором виникнення гострих коронарних катастроф.

Отже, за дії фізичного та психоемоційного навантаження на серцево-судинну систему виникнення АГ реалізується через різні патогенетичні ланки. За даними ДМАТ, АГ має найбільш несприятливий перебіг у пацієнтів зі значним зростанням АТ під впливом психоемоційного навантаження, що викликає необхідність їх ретельного дообстеження. Хворі, у яких АТ суттєво не змінюється під впливом фізичного чи психоемоційного навантаження, характеризуються найкращими показниками середньодобового, середньоденного, середньонічного АТ, СВ АТ, ДІ та індексів “навантаження тиском” і, таким чином, є категорією пацієнтів з найбільш сприятливим перебігом АГ.